

LJUS FRÅN LILJEHOLMENS STEARINFABRIK

MATERIAL OCH MILJÖ

Liljeholmens **Svanenmärkta** stearinljus tillverkas uteslutande i **100 % stearin** och har en **flätad veke av bomull**. Liljeholmens ljus tillverkas i Oskarshamn, Sverige, av **stearin baserat på den förnybara råvaran talg**. Det animaliska fettet, talgen, är uteslutande en restprodukt som på detta sätt får en andra användning som råvara för framtagning av stearin.

VEKEN

Veken i ljusen är flätad för att den skall böja sig i nittio grader när ljuset brinner. Då är vekens ände i kanten på ljusets låga där temperaturen är 1400 grader och vecken brinner upp fullständigt och i samma takt som ljuset. OBS! Tänk på att korta vecken till cirka 1 cm innan du tänder ljuset första gången – detta för att undvika att ljuset rinner och sotar.

TESTER

Alla ljus testas kontinuerligt i tester på Liljeholmens laboratorium. Här mäts bland annat ljusens brinntider.

TILLVERKNING

När Liljeholmens startade sin stearintillverkning i Sverige hämtades kunskap, metoder och maskiner från andra länder. På den egna fabriken i Oskarshamn har verksamheten utvecklats och förfinats, ljusens kvalitet hela tiden förbättrats. Hantverket är i grund och botten detsamma som för över 175 år sedan, kunskapen om hur stearinets egenskaper kan användas på bästa sätt bär vi med oss varje dag.

Produktionen går till så att man fyller flytande varm stearin (60 grader) i en i förväg uppvärmd metallform. Därefter kyls formen långsamt med luft eller vatten så att stearinet skall stelna. I mitten av formen har man i förväg monterat en bomullsveke. När ljuset stelnat tar man det ur formen, bearbetar (sågar och konar) och förpackar ljuset.

SORTERING AV FÖRPACKNINGAR

Det är naturligtvis viktigt att sortera förpackningar på rätt sätt. Våra pappersförpackningar sorteras som papper och den omgivande plasten (som finns på t ex våra Kronljus, Christinaljus och värmeljus) sorteras som plast på återvinningsstationen.

Hållaren till Liljeholmens stearinvärmeljus är tillverkad i aluminium. Lämna koppen i metallsorteringen på din återvinningscentral (ej på återvinningsstationen). I hållaren sitter vekstödets som vecken är fäst i. Även vekstödets skall sorteras som metall och lämnas i metallsorteringen på din återvinningscentral – men se till att separera vekstödets från aluminiumhållaren innan du lämnar iväg det använda värmeljuset!

SÄKERHET

- Lämna inte levande ljus obevakade. En god regel är att den som har tänt ljusen ansvarar för dem – och släcker dem!
- Lämna aldrig barn eller djur ensamma med levande ljus.
- Använd helst ljusstakar av keramik och metall.
- Se till att ljuset står fritt och stadigt både på underlaget och i ljusstaken.

- Tänk på var du ställer ljuset, så att till exempel inte en gardin kan fladdra till av vind- eller elementdrag eller att ljuset placeras ovanför ett brännbart material så som en soffa, TV eller andra elektriska apparater.
- Ställ inte ljusen för nära varandra – minst 7 cm bör det vara mellan två tända ljus.
- Klipp av vecken till cirka 1 cm höjd innan du tändes det första gången. Du undviker du att ljuset sotar och rinner.
- Blås aldrig ut ljuset – släck det genom att täcka det med en ljussläckare.
- Tänk på att inte flytta ditt värmeljus när det brinner. Risken finns att vekstödet som håller vecken på plats i mitten av hållaren flyttar på sig, och det kan medföra att ljuset blir för varmt och att lågan därmed blir högre. Släck då ljuset genom att täcka det med t ex ett grytlock – försök inte att blåsa ut ljuset.
- Måste du flytta ljuset, släck det först, vänta till stearinet har stelnat och flytta därefter ljuset.